

Departamento de
Lingua galega e literatura

Curso 2017/2018

ESO 4

- **Grao mínimo de consecución**
- **Criterios de cualificación**
- **Lecturas**

IES Isidro Parga Pondal (Carballo)

A) Grao mínimo de consecución dos estándares para superar a materia de ESO 4

Os estándares que a seguir se enumeran son fundamentais: é imprescindible dominalos a nivel básico para superar a materia.

Bloque 1. Comunicación oral: escoitar e falar

B1.2.E3. Reflexiona sobre as mensaxes e rexeita usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos e discriminacións.

B1.3.E2. Recoñece a intención comunicativa dos textos.

B1.3.E3. Diferencia as explicacións dos argumentos.

B1.5.E1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na quenda que lle corresponde, respecta as opinións e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria).

B1.6.E2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar á maneira de pronunciar a lingua galega.

B1.7.E1. Participa activamente en debates ou coloquios, respecta as regras de interacción, intervención e cortesía, manifesta as súas opinións e respecta as dos demais.

B1.7.E4. Respecta as quendas de palabra, o espazo, xesticula de xeito adecuado, escoita activamente os demais e usa fórmulas de saúdo e despedida.

B1.8.E1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves.

B1.8.E7. Recoñece e avalía erros (repeticións de conectores, pobreza léxica, castellanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos.

B1.9.E1. Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión.

B1.9.E2. Desenvólvese correctamente en situacións da vida cotiá que impliquen solicitar unha información ou un servizo.

B1.9.E3. Utiliza as fórmulas de tratamento e as regras de cortesía axeitadas ao destinatario e á situación comunicativa.

B1.9.E4. Realiza e explica resumos ou exposicións académicas sinxelas.

B1.10.E1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións.

B1.10.E2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente.

Bloque 2. Comunicación escrita: ler e escribir

B2.1.E1. Usa técnicas de síntese do contido dos textos: subliñados, esquemas, resumos.

B2.1.E3. Busca e asimila o significado de palabras do rexistro formal e incorpórasas progresivamente ao seu vocabulario.

B2.2.E1. Comprende e interpreta textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: convocatorias, actas de reunión, regulamentos.

B2.3.E2. Distingue entre os contidos informativos e as opinións que se expresan nos textos xornalísticos.

B2.5.E1. Interpreta o sentido global e compón o esquema xerarquizado das ideas de textos expositivos e explicativos.

B2.5.E2. Identifica a estrutura comunicativa das mensaxes escritas e a intención do emisor.

B2.7.E1. Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo de aspectos parciais ou globais dun texto.

B2.7.E2. Recoñece e evita usos lingüísticos que transmiten prexuízos ou mensaxes discriminatorias.

B2.8.E1. Le en voz alta, de xeito fluído e respecta a fidelidade ao texto.

B2.11.E1. Produce, en soporte papel ou dixital, textos expositivos e explicativos sobre distintas materias curriculares elaborados a partir de información obtida en bibliotecas e outras fontes de información.

B2.12.E1. Planifica a composición dos escritos en función do tipo de texto e da situación comunicativa para redactar textos adecuados, coherentes e ben cohesionados.

B2.12.E2. Redacta borradores, utiliza esquemas, árbores ou mapas conceptuais para planificar e organizar os seus escritos.

B2.12.E4. Utiliza o rexistro lingüístico adecuado en función da situación comunicativa e do ámbito de uso.

B2.12.E6. Revisa os textos de xeito gradual para resolver dificultades de contido (temática e estrutura) e de forma (cuestións tipográficas, ortográficas e gramaticais).

Bloque 3. Funcionamento da lingua

B3.1.E1. Selecciona o léxico e as expresións axeitadas en contextos comunicativos de uso formal.

B3.2.E1. Produce textos orais e escritos de diferentes xéneros cun correcto uso das distintas categorías gramaticais.

B3.2.E2. Identifica e explica os usos e valores das categorías gramaticais relacionándoas coa intención comunicativa e a tipoloxía textual.

B3.3.E1. Recoñece e explica os procedementos de creación de palabras.

B3.3.E2. Crea palabras novas utilizando os procedementos de creación.

B3.5.E1. Utiliza os dicionarios e outras fontes de consulta en diferentes soportes, resolve as súas dúbidas sobre o uso correcto da lingua e progresa na aprendizaxe.

B3.6.E1. Emprega textos orais e escritos e respecta as normas gramaticais.

B3.7.E1. Revisa os textos para puntuar correctamente.

B3.10.E1. Determina o tema, delimita a estrutura e identifica a progresión temática en producións propias e alleas. Elabora textos nos que ten en conta os parámetros anteriores.

B3.11.E1. Interpreta o sentido de textos orais e escritos, identifica a intención comunicativa e recoñece a postura de cada emisor.

Bloque 4. Lingua e sociedade

B4.1.E1. Valora a lingua como medio de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo e amósase capaz de explicar a súa postura.

B4.1.E2. Distingue entre bilingüismo e diglosia e aplica estes termos de forma axeitada á realidade galega.

B4.1.E4. Coñece as linguas que forman parte da nosa familia lingüística.

B4.2.E1. Describe e analiza a situación sociolingüística de Galicia.

B4.2.E3. Identifica os castelanismos nas producións lingüísticas e depura estes elementos no seu propio discurso.

B4.2.E4. Coñecer as principais iniciativas normalizadoras, adquirir vínculos positivos cara ao uso do galego e asumir a importancia da contribución individual no desenvolvemento da lingua galega.

B4.2.E7. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.

B4.5.E1. Coñece o que é un prexuízo, detecta e analiza a presenza de prexuízos de carácter sociocultural e sociopolítico cara ao galego na súa práctica lingüística e na da súa contorna.

Bloque 5. Educación literaria

B5.1.E1. Identifica as distintas épocas e períodos da Literatura Galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916.

B5.2.E2. Le autonomamente obras ou textos representativos da Literatura Galega desde a Idade Media ata 1916, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.

B5.2.E3. Comenta, de forma guiada, textos de obras da Literatura galega desde a Idade Media ata 1916, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.

B5.4.E1. Elabora traballos individual e/ou colectivamente, nos que se describen e analizan textos representativos da Literatura Galega desde a Idade Media ata 1916.

B5.5.E1. Consulta fontes de información básicas para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destas.

B5.5.E2. Emprega diferentes recursos básicos das TIC para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destes.

B) Criterios de cualificación para o alumnado da ESO

- Para a **AVALIACIÓN en cada un dos trimestres** do curso establécese:
 1. Realización, como mínimo, de dúas probas cualificables por avaliación. A media das mesmas suporá o **90%** da nota de avaliación.
O alumnado debe saber que, debido ao carácter continuo da avaliación e ás características da materia, **en cada proba entrarán contidos das anteriores**.
En 4 ESO poderase realizar un exame de recuperación por avaliación.
 2. A cualificación do libro de lectura suporá o **5%** da nota da avaliación.
 3. Unha actitude positiva cara á materia (traballo diario: tarefas encomendadas para casa, exercicios realizados na aula, participación na clase, actitude na aula, exposición oral correcta, lectura...) suporá outro **5%** da nota da avaliación.
 4. **Ortografía**: Poderá efectuarse unha detracción de puntos por erros na ortografía das probas escritas, até un máximo de **1,5 puntos** por proba. Farase do seguinte xeito:
 - No primeiro ciclo:**
 - 1º curso: por **4 faltas** ortográficas restaranse **0,25** puntos.
 - 2º curso: por **3 faltas** ortográficas restaranse **0,25** puntos.
 - No segundo ciclo:** baixarase en ambos cursos **0,1** puntos por cada erro ortográfico.
 5. Ademais en 1º e 2º de ESO haberá libros optativos que se valorarán até un **máximo de 1 punto por trimestre**, que se sumará á nota media da avaliación. Ese punto distribuirase como segue:
 - O primeiro libro 0,5 puntos
 - O segundo libro e seguintes 0,25 puntos cada un.
- A **NOTA FINAL DE XUÑO** obtérase partindo da media ponderada das tres avaliacións segundo as seguintes porcentaxes:
 - 1ª avaliación: **20%**
 - 2ª avaliación: **30%**
 - 3ª avaliación: **50%** (sempre que a nota non sexa inferior a 4)**En todo caso o alumno ou alumna que aprobe a última avaliación considerarase aprobado/a.**
- A **AVALIACIÓN EXTRAORDINARIA DE SETEMBRO** realizarase soamente mediante a proba escrita tendo en conta o grao mínimo de consecución dos estándares.

O Departamento determina, para todos os niveis, que **haberá penalización para o alumnado que sexa sorprendido copiando**, tanto por medios analóxicos como dixitais, durante os exames ou calquera outra proba avaliabile (incluso no caso de que as evidencias se produzan despois de ter rematada a proba).

A sanción que se establece é a de cualificación negativa (puntuación de 0) na proba en cuestión.

C) Lecturas para ESO 4

1º TRIMESTRE: RIVEIRO COELLO, *A ferida do vento*, Galaxia.

2º TRIMESTRE: MORENO MÁRQUEZ, María Victoria, *Anagnórise*, Galaxia.

3º TRIMESTRE: FERNÁNDEZ PAZ, Agustín, *A viaxe de Gagarin*, Xerais